

Čech jde v obchodě po ceně. Potravinová soběstačnost je nesmysl	2
Online, seznamzpravy.cz, 19. 5. 2022, 9:00	
Ceny letí vzhůru, kvalita klesá. Proč nedávat máslo do mrazáku a dá se ještě vůbec sehnat čerstvé?	5
Online, lidovky.cz/relax, 18. 5. 2022, 12:00	
Nejméně prasat za sto let. A bude hůř	8
Tisk, MF Dnes - Olomoucký, 18. 5. 2022	
V Česku se chová nejmíň prasat za sto let. A bude hůř, zoufají si hospodáři	10
Online, idnes.cz/ekonomika, 18. 5. 2022, 0:00	
Komora: Růst cen potravin mohou zpomalit kompenzace pro podniky	11
Online, infoportal.cz, 16. 5. 2022, 12:50	
Potravinářská komora ČR podporuje snahy o odložení některých opatření Green dealu!	12
Online, tojesenzace.cz, 16. 5. 2022, 12:17	
Zdražování v Česku: Kolik peněz navíc potřebuje typická rodina?	13
Online, blesk.cz, 16. 5. 2022, 11:51	
Haló, tady Impulsovi	16
Rozhlas, Rádio Impuls, 16. 5. 2022, 5:00	
Seznamte se s rodinou BEZMOC ÝCH!	17
Tisk, Blesk - Severní Čechy, 16. 5. 2022	

Čech jde v obchodě po ceně. Potravinová soběstačnost je nesmysl

📅 19. 5. 2022, 9:00, Zdroj: seznamzpravy.cz , Vydavatel: Seznam.cz, a.s., Sentiment: Ambivalentní, Téma: Potravinářská komora, Klíčová slova: Potravinářská komora České republiky, Miroslav Koberna

U zeleniny je situace vůbec nejhorší.

ANALÝZA. Podle strategie chce být Česko v roce 2030 přiměřeně potravinově soběstačné. Vývoj však ukazuje, že je to spíš utopie. Závislost na dovozech roste. V některých obchodních řetězcích je až 90 procent potravin ze zahraničí.

Analýzu si také můžete poslechnout v audioverzi.

Co se v analýze dočtete

V roce 2016 si Česká republika určila ambiciózní strategii potravinové soběstačnosti. Ve vepřovém masu, kde od vstupu do EU nejvíce stoupá závislost na dovozech (momentálně se zhruba polovina importuje), chce do roku 2030 dosáhnout soběstačnosti z 80 procent. Už v roce 2020 měla dosáhnout 60 procent. Ve skutečnosti naopak klesla z 55 procent na přibližně 52 procent.

Plány zůstaly na papíře také u drůbežního masa. Před dvěma lety se mělo dovážet už pouze 15 procent. Realita? Na pultech bylo 29 procent masa ze zahraničí. Laťku si ministerští stratégové nastavili ještě výš než u vepřového masa. Česko má být v bílém masu soběstačné ze sta procent. Cíl je poměrně ambiciózní, protože v roce 2003, kdy Česká republika ještě netěžila z výhod společného unijního trhu, jenž otevřel cestu levným dovozům, byla země soběstačná z 92 procent.

Z dnešního pohledu je strategie spíš zbožným přáním. Realita je taková, že se spíš politici snaží zachránit zásobování potravinami z domácího trhu před dalším propadem.

K tomu se vynakládají miliardy korun ročně ze státního rozpočtu, vyplácené v mimořádných dotacích na udržení chovů prasat, drůbeže, ale také ovocnářům, zelinářům a jiným zemědělcům. Ideální půdu k tomu poskytuje pandemie, válka i jakákoliv další krize. Nutno dodat, že tyto výdaje v posledních letech nerostou.

„Hlavním smyslem námi navržených opatření je zajištění potravinové soběstačnosti našich obyvatel a podstatné navýšení výrobních kapacit potravinářského průmyslu,“ obhajoval exministr zemědělství Miroslav Toman (ČSSD) dotační injekci 3,3 miliardy korun na začátku pandemie v roce 2020.

Peníze šly ovocnářům, zelinářům i chovatelům prasat a drůbeže. K naplňování strategie to nepomohlo. V roce 2020 se soběstačnost zvedla z 50,8 procenta na 51,5 procenta, jenomže investované prostředky do rozšiřování kapacit by se promítly nejspíš až o rok později, protože zhruba deset měsíců trvá vychování prasnice a po jejím zapuštění trvá dalších sedm měsíců, než se produkce dostane na trh. V roce 2021 soběstačnost ve vepřovém masu opět klesla na 51,2 procenta.

Mimořádné dotační platby z národních zdrojů pokračují i letos za úřadování Zdeňka Nekuly (KDU-ČSL). Na prasata, drůbež, mléko, jablka a brambory přislíbil stamiliony korun. Na zeleninu, kde je situace nejhorší, nejde zatím nic.

Snaha o zvýšení soběstačnosti není motivována jen potřebou zajistit bezpečnost v základních potravinách. Je zároveň snahou zemědělců a potravinářů bojovat proti konkurenci ze zahraničí, která umí nabídnout levnější potraviny. V některých obchodních řetězcích je až 90 procent potravin ze zahraničí.

Proti dovozům se na otevřeném unijním trhu bojuje těžko. Legislativní pokusy, pokud jsou vůbec legální, selhávají. Od ledna 2016 například musely obchodní řetězce informovat zákazníky o původu potravin podle horních pěti zemí, aby Čechy nalákaly tam, kde je českých potravin nejvíc. Nebylo to k ničemu, za českou potravinu se totiž označil každý výrobek od dodavatele se sídlem v tuzemsku. Za české se mohly označovat i privátní značky, vyráběné v zahraničí.

Dalším nešťastným pokusem o regulaci byly kvóty na minimální podíl českých potravin v řetězcích, které byly dokonce v rozporu s principy volného obchodu v rámci EU.

České maso pro každého? Nereálné

Myšlenku základní potravinové soběstačnosti je potřeba vnímat v kontextu zahraničního obchodu, který se nikdy nezastaví. Česko poměrně hodně základních komodit exportuje a chybějící produkci potom nahrazuje dovozy. Za hranice se vyveze mléko a nappět sýry, zpracovatelé na Slovensku a v Maďarsku kupují živá zvířata, přičemž se importuje maso. Ani sto procent soběstačnosti potom neznamená, že Češi budou konzumovat české maso.

Jeden příklad. V produkci hovězího masa je Česko ve statistikách dlouhodobě soběstačné. V roce 2020 pokryla výroba 123,8 procenta domácí spotřeby. Jenomže z 89 tisíc vyprodukovaných tun masa se 58 tisíc tun, tedy 64 procent, vyvezlo do zahraničí, především na Slovensko, do Nizozemska, Rakouska a Polska.

„Není to o tom, že by tady nebyly porážky, řezníci by si s tím poradili, ale v zahraničí se trochu lépe za maso platí,“ vysvětluje Karel Pilčík, majitel a ředitel jednoho z největších tuzemských zpracovatelů masa MP Krásno.

Soběstačnost ve vepřovém je naprostá chiméra. Počítali jsme to na prasata a došli jsme k tomu, že kdyby měl být trh soběstačný, tak ve složení, jaké druhy masa lidé kupují, bychom museli vyrábět asi 160 nebo 170 procent spotřeby.

Miroslav Koberna, ředitel pro strategii **Potravinářské komory ČR**

Z pohledu strategie je Česká republika soběstačná ve výrobě hovězího masa, ale pokud odečteme export, pokryje domácí výroba pouze 43 procent spotřeby České republiky.

„Mezinárodnímu obchodu nezabráníte. Když dá řetězec do akce klížku, prodá jí pětinasobně víc. Zabijete kvůli klížce celé zvíře? Ne. Vždycky, i když budeme mít soběstačnost 110 procent, budeme dál vyvážet a dovážet,“ říká Pilčík.

Momentálně je grilovací sezóna. Zákazníci mají velký zájem o vepřovou krkovičku, která zdražuje. V zimě je zase v kurzu plec a bok, krkovice naopak zlevní. Spotřebitelé jsou vlastně zhýčkaní, že si mohou kdykoliv koupit jakýkoliv druh masa, jenomže tyto partie často vůbec nejsou dostupné u českých chovatelů v takovém množství.

Optikou zahraničního obchodu je tedy soběstačnost virtuální veličina a uspokojit domácí spotřebu by bylo ještě mnohem složitější, než se na první pohled zdá. Znamenalo by to také masivní investice.

„Soběstačnost ve vepřovém je naprostá chiméra. Počítali jsme to na prasata a došli jsme k tomu, že kdyby měl být trh soběstačný, tak ve složení, jaké druhy masa lidé kupují, bychom museli vyrábět asi 160 nebo 170 procent spotřeby v živém, abychom zájem pokryli,“ říká

Miroslav Koberna, ředitel pro strategii **Potravinářské komory ČR**.

To znamená, že by se v České republice muselo vedle 2,3 milionu kusů porazit dalších 1,4 milionu prasat.

V takovém případě by však podle **Koberny** zase vznikl přetlak dílů na českém trhu, které se zrovna obchodním řetězcům a zpracovatelům nehodí. Hrozilo by, že je budou levně vyvážet, jako to momentálně dělá Španělsko.

„Dánové vyrábějí speciální slaninu, která se vozí do hotelů po celém světě. My nic takového neumíme. Nemůžeme jít na trh s levným bůčkem, který nikdo nechce,“ říká.

Naráží na to, že Češi ve zpracování masa nemají specializovanou výrobu s vyšší přidanou hodnotou, jako Italové a Španělé, kteří vyrábějí prosciutto, respektive jamón serrano, exportují je do celého světa a díky jejich vysoké ceně si mohou dovolit prodat nepotřebné díly s nižší marží.

Už dnes má Evropa přebytek potravin. Zhruba 20 procent sama nespoteřebuje, což zemědělské a potravinářské firmy nutí hledat si odbytiště ve třetích zemích.

Například chovatelé ve Španělsku, které stojí na evropské špici v produkci prasat, se v poslední dekádě orientovali na prodej do Číny. Pokud se vzájemný obchod začne zadrhávat, narůstají v Evropě přebytky a celý sektor je kvůli nízké ceně pod obrovským tlakem, jak se to ukázalo po čínském dovozním embargu kvůli výskytu afrického moru.

„Vidím to tak, že dokud se k nám bude dovážet levné maso, tak není šance, že se tady zvedne produkce vepřového,“ řekl SZ Byznys zdroj z českého masokombinátu, který si nepřál zveřejnit své jméno.

Cena na prvním místě

Další problém je orientace českého zákazníka na nízkou cenu. Například výsekové maso se zpracovatelům na domácí půdě daří lépe prodat, ale u zpracovaných výrobků, jako jsou uzeniny, paštiky a jiné produkty, se na původ tolik nehledí.

Český spotřebitel je na rozdíl od Rakušanů málo loajální. V jiných zemích se dováží kolem jedné třetiny. U nás podstatně víc. Je to v neprospěch naší mlékařské ekonomiky.

Jiří Kopáček, předseda Českomoravského svazu mlékařského

Platí to i o mléčných výrobcích, kde je velký přetlak zboží ze zahraničí. Česká republika je v mléce soběstačná ze 133 procent, ale přesto se importuje 41 procent domácí výroby.

„Český spotřebitel je na rozdíl od Rakušanů málo loajální. V jiných zemích se dováží kolem jedné třetiny. U nás podstatně víc. Je to v neprospěch naší mlékařské ekonomiky,“ hodnotí předseda představenstva Českomoravského svazu mlékařského Jiří Kopáček.

Mléko v tuzemsku nechybí, dováží se zejména sýry, jogurty, tvarohy a mléčné speciality. A také zhruba 40 procent spotřeby másla.

„Bohužel jsou to také základní výrobky, které umíme vyrobit v lepší kvalitě, jako eidam, tvarohy a máslo. Řetězce mají zahraniční vlastníky a v rámci centrálních nákupů berou zboží ze svých domovských zemí,“ vysvětluje.

Na druhou stranu zpracovatelé v České republice umí vyrobit mléčné výrobky s vysokou přidanou hodnotou. Italská sýrárna Brazzale Moravia exportuje sýr Gran Moravia do celého světa. Francouzská skupina Lactalis exportuje z mlékárny v Klatovech mozzarellu a Emmental Président. Také výrobky české Madety jsou známé v zahraničí.

O zeleninu není zájem, zaorá se

Zvyšovat soběstačnost podle plánu se nedaří také v zelenině a konzumních bramborách. Zelenina je na tom zdaleka nejhůř, pěstitelé jsou pod velkým tlakem dovozu a limitování přísnými požadavky obchodních řetězců.

Podle předsedy Zelinářské unie Čech a Moravy Petra Hanky se navyšování ploch nedaří, protože zelináři nedokáží konkurovat levným, často dumpingovým dovozům. Momentálně už někteří zaorávají ředkvičky a jiné plodiny, protože od nich řetězce nechtěly úrodu koupit. „Zákazníci chtějí českou zeleninu, ale v obchodech často není, protože nakoupí levněji v zahraničí,“ lící problém s odbytem. Exportovat se v sektoru nedaří. Chybí také sklady, zpracovatelské závody a skleníky, které by zajistily mimosezónní produkci.

„Rentabilitu pěstování snižuje také nedostatečná skladovací kapacita a téměř žádná kapacita navazujícího zpracování zeleniny a ovoce,“ uvedlo ministerstvo zemědělství. Pokud se tedy v době sklizně zelinář nedohodne s obchodníkem (často řetězci) na prodeji zeleniny, hrozí, že úrodu vyhodí nebo zaorá. V praxi se to stává. Žádné smlouvy dlouho dopředu se neuzavírají, jedná se většinou na týdenní bázi.

Na zeleninu přitom stát navíc přispívá dotacemi na takzvané „citlivé komodity“, kam patří například také brambory, chmel, dojnice, masný skot, ovoce či cukrová řepa.

Základním předpokladem pro navyšování soběstačnosti v potravinách je přesvědčit více Čechů, aby kupovali české výrobky. „Víc bych apeloval na loajalitu spotřebitele. To se zatím moc nedaří,“ říká Kopáček.

Problém je, že české potraviny jsou často dražší než jejich ekvivalenty z násobně větších farem a závodů v zahraničí. Nízkou cenou se řídí nejen zákazník, ale i obchodníci.

Obě skupiny je proto nutné motivovat k tomu, aby změnily své zaběhlé vzorce uvažování.

Analýzy Seznam Zpráva:

Ceny letí vzhůru, kvalita klesá. Proč nedávat máslo do mrazáku a dá se ještě vůbec sehnat čerstvé?

📅 18. 5. 2022, 12:00, Zdroj: lidovky.cz/relax , Vydavatel: MAFRA, a.s., Autor: Martina Oplatková, Sentiment: Neutrální, Téma: Potravinářská komora. Klíčová slova: Potravinářská komora České republiky

Mažeme ho na chleba, mícháme na něm vajíčka, přidáváme do těsta. Máslo je jeden z nejběžnějších tuků v našich domácnostech. Jeho ceny letí vzhůru, ne tak už kvalita. Dá se vůbec ještě někde sehnat čerstvé máslo? Na co si dát při nákupu pozor a jak si s námi pohrávají slogany na etiketách? A proč není nejlepší nápad ukládat máslo do mrazáku?

Tuk bohů a elixír mládí. Ghí se v Česku stalo hitem, nekazí se a je zdravější než máslo

Průměrná spotřeba másla se u nás pohybuje obvykle od 5,0 do 5,5 kg na osobu a rok, loni činila 5,3 kg. Denně si tedy každý z nás dopřává zhruba 15 gramů tohoto mléčného tuku. Mnozí určitě potvrdí, že není nic lepšího než si namazat čerstvé máslo na čerstvý chléb nebo housku. Dá se ale vůbec čerstvé máslo v obchodech sehnat?

Čerstvé, nebo zamrazené?

Podle legislativy musí být máslo vyrobeno ze smetany, skládat se výhradně z mléčného tuku. Aby mohlo být na obalu uvedeno „máslo“, nesmí v něm být žádná jiná přísada, jedinou výjimkou je případně sůl nebo bylinky. Musí obsahovat minimálně 80 procent, ale maximálně 90 procent mléčného tuku a maximálně 16 procent vody. Českým standardem je 82 procent tuku. Jaký je ale rozdíl mezi pojmy „čerstvé“ a „stolní“ máslo?

Podle stránek, kde si můžete ověřovat i další parametry pro naše potraviny, je „čerstvé máslo“ takové, které se prodává nanejvýše dvacet dní od data, kdy bylo vyrobeno. Stolní máslo se po vyrobení nejdříve zamrazí. Pak je možné ho skladovat maximálně dva roky při mrazírenských teplotách, než je opět rozmrazeno. To se děje dva až čtyři dny při teplotě kolem dvaceti stupňů, než se ocitne na pultech obchodů.

A co je to „farmářské máslo“? Z logiky věci by mělo pocházet z farmy, v tomto případě však nejde o zákonem definovaný pojem, proto si takto svůj produkt může označit kdokoli. Podobné je to s „tradičním máslem“, také se jedná spíše o marketingový pojem.

Dá se ovšem dnes někde koupit čerstvé máslo? Naleznete je u menších producentů, v řemeslných provozovnách či u farmářů, ti všichni si za čerstvost nechávají patřičně zaplatit, takzvaná čtvrtka másla (250 gramů) u nich může vyjít klidně i na sto korun. A v běžných obchodech? Ještě donedávna tomu tak bylo. V současnosti je to složitější, když narazíte na výraz „máslo z čerstvé smetany“, není to pochopitelně totéž. Z čerstvé smetany je vyrobeno každé máslo, důležité ovšem je, co se s ním děje pak, zda jede na pulty do obchodů, nebo do mrazíren.

Jiří Kopáček z Českomoravského svazu mlékárenského potvrzuje, že „čerstvé máslo“ dnes v supermarketech nenajdete. Háček je v oněch zmiňovaných dvaceti dnech od data výroby.

S oregánem, petrželí, estragonem, ale i medem. Jak na bylinková másla a k čemu se hodí?

„Odběratelé nevezmou věc s takto krátkou trvanlivostí,“ říká. Zároveň ovšem ujišťuje, že rozdíl v chuti zpravidla zákazník téměř nepozná a že zažitá představa stolního másla jako něčeho méně kvalitního není na místě. Někteří lidé však rozdíl poznají, máslo přemrazením ztrácí hlavně na vůni. „Pokud je máslo uchováváno při mrazírenských teplotách, pak se jedná o teploty nejméně -18 °C, ale často i -24 °C. Za těchto podmínek změní kvalitu minimálně, nicméně i zde může docházet k postupným (mírným) oxidačním změnám, což je v podstatě žluknutí mléčného tuku. Chuť pak ztrácí zejména na čerstvosti,“ vysvětluje Jiří Kopáček.

Mnoho lidí si dnes máslo kvůli rostoucím cenám doma opět zamrazuje – nakoupí je levněji v akci do zásoby. Znovu zmrazovat již jednou zamrazený tuk ale není nejlepší nápad, hlavně proto, že mnoho mrazáků neumí hluboce zmrazovat, -10 °C není dostačující. „Moc bych to nedoporučoval, máslo v každém případě ztratí na čerstvosti a příjemné chuti a vůni typické pro máslo. Na kratší dobu to ale řešení být může,“ dodává Kopáček.

Dřina při mazání

Pokud vám připadá, že klasická česká másla jsou tvrdší a hůře se roztírají než mnohá zahraniční, máte pravdu – v cizině k tomu používají různé poměrně složité technologické kroky, které pak máslo propůjčují jemnější strukturu, ale u nás se v podstatě nepoužívají. Další novinkou na našem trhu přicházející z ciziny jsou například zakysaná nebo nepasterizovaná másla, která neprocházejí obvyklými procesy ničení bakterií.

Stále stoupající cena másla – běžná cena 250gramové kostky je dnes 65 korun – mnoho lidí znepokojuje. „To, že cena jde nahoru, souvisí s dostupností mléčného tuku, respektive smetany,“ vysvětluje Jiří Kopáček. „V Evropě převažuje poptávka nad nabídkou. Méně smetany je z mnoha důvodů, mezi které patří i válka na Ukrajině. Právě Ukrajina byla významným dodavatelem krmiv pro dojnice z celé Evropy. Podobné je to navíc u hnojiv, kde to zas bylo Bělorusko i Rusko. Zemědělcům to chybí a bude chybět.“ Zároveň upozorňuje, že máslo třeba za 34 korun, jaké zaznamenal nedávno v době Velikonoc, nejde v žádném případě vyrobit, jedná se jen o jeden z nepěkných

triků, které mají umělým snížením ceny přilákat kupující.

Jak kvalitní jsou u nás běžně prodávaná másla? Časopis CZ Test, vydávaný **Potravinářskou komorou ČR**, uskutečnil koncem loňského roku průzkum, do kterého bylo zahrnuto patnáct u nás běžně prodávaných výrobků. Jeho výsledky jsou velmi potěšující – všechna másla vyšla jako vyhovující, ať už šlo o barvu, chuť, vůni, nebo roztíratelnost. Nejlépe se přitom umístily Milko – Máslo z čerstvé smetany, Olomoucké máslo OLMA a Tradiční české máslo od Tatry.

A jak je tomu s máslem přímo od farmářů? Má nějaké zvláštní výhody – pochopitelně kromě toho, že jeho koupí podporujete regionální výrobu? „Bývá chutné, dobré, svěží a čerstvé,“ chválí takové máslo pan Kopáček. Nevýhodou je ovšem krátká doba použitelnosti, která činí pět až deset dnů, a pak také to, že farmář nebude nikdy schopen vyzkoušet si obsah vody, tudíž jí tam vždy bude více a máslo nedosáhne zmiňovaných 82 procent tuku, jako mají másla průmyslově vyráběná. „Bude prskat při smažení – jsou tam kapičky vody, které nebyly dost dobře zahnětené.“

Na pultech se objevují i výrobky, které máslo připomínají, mají stejný tvar a obal třeba s vyobrazenou krávou, na jaký jsme u tohoto produktu zvyklí. Navíc mohou přilákat o něco nižší cenou. Když si je přinesete domů, můžete být ale překvapeni – to, co vybalíte, nebude máslo chutí nijak zvlášť připomínat, nebo se od něj aspoň bude v něčem podstatněm lišit. Obchodníci totiž používají různé triky, pomocí kterých se jim daří jejich „másla nemásla“ dobře prodat.

Prvním je právě ona nižší cena – zákazník zpravidla nepřemýšlí nad tím, že ona „sleva“ není tak úplně „zadarmo“, což je popravdě v dnešní době, plné nejrůznějších akcí a kupování dvou či tří výrobků za cenu jednoho, celkem pochopitelné. Potom jsou to popisky na obalech – pokud vidíte napsáno třeba „rodinné, lehce roztíratelné“, asi máte chuť si dosadit slovo „máslo“.

Toho, že tam nikde není, si možná ani nevšimnete. Někdy bývá na obalu použitých také oněch 82 %, počítá se zřejmě s tím, že řada lidí ví, kolik vlastně tuku by mělo správné máslo obsahovat. Bohužel to ale často jsou tuky úplně jiné, zpravidla rostlinné. Kdyby tu bylo napsáno „máslo“, mohli by výrobci mít vážné problémy. (Není to tak dávno, kdy probíhaly tahanice o „pomazánkové máslo“, tradiční název, který u nás bylo zakázáno používat v souvislosti se vstupem do Evropské unie, protože definici másla neodpovídal ani zdaleka. Dnes se prodává pod názvem „tradiční pomazánkové“.)

Proto se nenechte přesvědčit jen vnějším vzhledem, podívejte se, co přesně je uvedeno na obalu, případně se podívejte i na složení.

Cholesterol i vitaminy

Je máslo zdravé? „Obsahuje cholesterol, není tedy vhodné na tepelnou úpravu,“ říká nutriční poradkyně Kateřina Šimková z iniciativy Zdravé stravování. Vysvětluje, že při zahřívání vzniká zdraví škodlivý oxysterol – a proto doporučuje, aby se používalo jen při vaření na kratší dobu, jako je například příprava míchaných vajíček nebo přidávání do omáček. „Máslo obsahuje vysoký podíl nasycených mastných kyselin, které mají prokázané negativní vliv na zdraví srdce a cév,“ dodává. V másle jsou ale i mnohé prospěšné složky.

„Na druhou stranu obsahuje vitaminy A, K, E a B2-riboflavin. Máslo obsahuje také karotenoidní barviva. Zajímavé je, že v letních měsících, kdy krávy spásají zelené krmivo, je jejich obsah v másle vyšší, a to a má pak žlutější barvu než v zimním období,“ přidává zajímavost. Pokud se tedy máslo nepoužívá jako základ při vaření a nekonzumuje se v příliš velkém množství, může si jej člověk, který má dostatek pohybu a všech potřebných živin, klidně dopřát.

Rama a jiné

V raných 90. letech to jeden čas vypadalo na velký ústup od másla v českých zemích. Televize byla plná reklamy na tehdy velmi populární Ramu, kde zpovídání kromě veršovánky ve stylu „bude doma drama, když nám dojde Rama“ vykládali také, že „u nás říkáme máslo a myslíme Ramu“. A je pravda, že v řadě domácností tomu tak nějaký čas skutečně bylo. V dobách porevolučních se u nás začaly objevovat nové, do té doby neznámé zdravé potraviny, sójovým masem či tofu počínaje přes ovoce typu kiwi a zeleninu jako brokolice a cuketa až po různé výrobky z celozrnné mouky.

Hovořilo se o odklonu od masa a živočišných výrobků. Obliba Ramy a jiných rostlinných tuků se v té době logicky zvýšila – pak se ale lidé začali zase vracet ke klasickému máslu a tuky zůstaly většinou jen na smažení. Rostlinná „mazadla“ mají příznivce i dnes – kromě odmítačů všeho živočišného jsou to lidé, kterým vyhovuje snadné roztírání těchto tuků, u nichž se po vyndání z lednice nemusí na rozdíl od běžného másla čekat, až trochu změknu.

Co k návratu k máslu vedlo? Kromě přirozeného odvrácení se od novinek poté, co už tak úplnými novinkami nejsou, to bylo jistě také tím, že máslo většinou příjemně voní, chutná, často bývá i žlutavější. Máslo zkrátka do české kuchyně patří. Mají přesto margaríny oproti máslu nějakou přidanou zdravotní hodnotu? „Neobsahují cholesterol a mají nižší zastoupení nasycených mastných kyselin,“ potvrzuje Kateřina Šimková. „Je ale potřeba dbát na to, z jakých rostlinných tuků jsou vyrobené, a na jejich konkrétní složení, obsah soli a celkový obsah tuku,“ upozorňuje.

Ghí přišlo z Indie

V českých domácnostech se už před několika lety začalo ve větší míře objevovat ghí, psáno též ghee nebo po česku i ghíčko. O co se jedná? Ghí je přepuštěné máslo, které má svou domovinu v Indii a dalších státech jižní Asie a tvoří již po staletí samozřejmou součást tamního jídelníčku. Od klasického přepuštěného másla, které známe i z naší kuchyně, se ovšem v něčem liší – zatímco u nás se máslo vaří do okamžiku, kdy se voda začne odpařovat, oddělí se mléčná sušina a klesne na dno, ghí se vaří do doby, než mléčná sušina začne karamelizovat.

Ghí

Není obtížné vyrobit si ghí doma, je třeba ovšem při vaření másla celou dobu odebírat pěnu a nakonec zkaramelizovanou sušinu scedit. Ghí má zlatavější barvu než obyčejné přepuštěné máslo, stejně jako ono však neobsahuje mléčnou sušinu a je pouze čistým mléčným tukem. To má výhodu pro lidi, kteří nesnášejí laktózu, tady na ni nenarazí.

Chuť ghí se liší od běžného másla, zachovává si však veškerou jeho nutriční hodnotu a především je trvanlivější, vydrží až jeden rok, což samozřejmě nejvíce ocenili lidé před vynálezem ledniček, ale je to příjemný bonus i pro dnešní dobu. Na druhou stranu ale i ghí obsahuje cholesterol a nasycené mastné kyseliny, proto je i zde zapotřebí používat jej v rozumném množství.

Autor: Martina Oplatková

Nejméně prasat za sto let. A bude hůř [↗](#)

☐ 18. 5. 2022, Zdroj: **MF Dnes - Olomoucký**, Strana: 12, Vydavatel: MAFRA, a.s., Autor: Jan Drahorád, Sentiment: Negativní, Téma: Potravinářská komora. Klíčová slova: Potravinářská komora České republiky, Miroslav Koberna. Další zdroje: MF Dnes - Brno a Jižní Morava, MF Dnes - Hradecký, MF Dnes - Jižní Čechy, MF Dnes - Karlovarský, MF Dnes - Liberecký, MF Dnes - Moravskoslezský, MF Dnes - Pardubický, MF Dnes - Plzeňský, MF Dnes - Praha, MF Dnes - Severní Čechy, MF Dnes - Střední Čechy, MF Dnes - Vysočina, MF Dnes - Zlínský

Letos budou celkové stavy prasat i prasnic nejnižší od počátku sledování v roce 1921.

Zavření desítek chovů prasat se již odrazilo v oficiálních datech Českého statistického úřadu (ČSÚ). Podle nich bylo na začátku dubna nejméně prasat za posledních sto let, odkdy se začalo s měřením. Meziročně k prvnímu dubnu klesly počty prasat o 5,6 procenta na 1,4 milionu, u prasnic se pak snížily o 10,7 procenta na zhruba 81 tisíc.

„Nejvíce prasat se chovalo v 70. až 90. letech minulého století. Pod čtyři miliony chovaných kusů stavy klesly v roce 2000, pod hranici tří milionů v roce 2005 a dvou milionů v roce 2009,“ uvedla pro MF DNES Renata Vodičková z oddělení statistiky zemědělství a lesnictví ČSÚ.

Chov se nevyplatí

Tím ale poklesy podle chovatelů nekončí. Jak řekl MF DNES ředitel Svazu chovatelů prasat Jan Stibal, podle jeho výpočtů se ani v prvním čtvrtletí letošního roku nevyplatilo kvůli vzrůstajícím nákladům zvířata chovat. V prvním kvartále byli chovatelé ve ztrátě devět korun na kilogram prasete.

O zavírání chovů začali producenti mluvit už loni před koncem roku. Podle tehdejšího průzkumu Agrární komory ČR plánovalo zavřít své stáje pro prasata 52 procent chovatelů, 30 procent pak letos. Současný pokles podle Stibala však ještě neodráží rozhodnutí chovatelů na konci roku, ale reakci na stoupající ceny energií už loni na podzim. Než se uzavře chov s prasnicemi, trvá to podle něho zhruba půl roku, protože chovatelé chtějí, aby se ještě narodila a prodala selata. „Ti, co se rozhodli později, tak budou ve statistikách až v pololetním souhrnu, nebo ještě později. Ta situace v oboru je naprosto zoufalá, většina se obává, že nebude mít na krmení,“ doplnil.

Na alarmující situaci upozornil také prezident Agrární komory ČR Jan Doležal. „Chovatelé se potýkají s rostoucími vstupními náklady, které jsou v meziročním srovnání vyšší o desítky až stovky procent. Zdražují krmiva pro hospodářská zvířata, energie, pohonné hmoty a zvyšují se také mzdové náklady. Chovatelé ale mají omezené možnosti promítnout toto zdražování do cen, za které prodávají své zboží. Cenu určují především velké obchodní řetězce, které dovážejí levné a předotované zboží z jiných zemí,“ řekl MF DNES prezident komory.

Stát doufal v nápravu situace mimořádnou 100millionovou injekcí, kterou ministr zemědělství Zdeněk Nekula ohlásil v polovině března. Další peníze by pak měli producenti získat z evropské intervence, kterou plánuje ČR ztrojnásobit na celkem 810 milionů korun. V balíku těchto peněz má jít o pomoc nejenom pro chovatele prasat, ale také pro drůbežáře, chovatele mléčného skotu nebo pěstitele jablek. Jak přesně se peníze rozdělí, není zatím jasné.

Nejistá budoucnost

Podle Stibalových výpočtů chovatelé prasat od června předloňského roku měli akumulovanou ztrátu mezi 3,5 až 4 miliardami korun. Do budoucnosti pak hledí s velkými nejistotami, u nákladů mimo jiné kvůli rostoucí ceně krmiv a energií. Selatům se na odchovných musí hojně topit, krmivo se pak odvíjí od cen obilí.

„Když se nám zdálo drahé, tak se prodávalo za 4,5 tisíce korun tuna. Teď se prodává za devět tisíc a čert ví, jak to bude po žních,“ doplnil.

Ředitel **Potravinářské komory ČR Miroslav Koberna** doufá, že cena po žních klesne, úroda vypadá dobře nejenom v Evropě, ale také v Kanadě a v Austrálii. Ceny jsou podle něj nyní spekulativně vyšponované. Stibal doplnil, že by tomu také rád věřil, ale že chovatelé nemůžou na základě podobných očekávání dělat rozhodnutí.

Vývoj tak jde přímo proti cílům státní zemědělské strategie, kterou vláda odsouhlasila v roce 2016 s plány směřujícími do roku 2030. Podle ní měly počty prasat chovaných v ČR stoupat, v roce 2020 jich mělo být už 1,8 milionu a v roce 2025 pak 2,1 milionu s cílem 2,4 milionu kusů v roce 2030. S úbytkem živočišné výroby jde pak také ruku v ruce úbytek organických hnojiv, která zvířata produkují. Ceny minerálních hnojiv také stále rostou, sektor se tak podle komory dostává do svízelné situace.

Kolik se v Česku chová prasat

Počet kusů celkem

k 1. dubnu daného roku 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

1 559 648 1 609 945 1 490 775 1 557 218 1 544 084 1 499 307 1 518 402 1 432 824

5,6 %

O tolik klesly meziročně počty prasat

3,5 až 4 mld. Kč

Taková je od června předloňského roku podle Svazu chovatelů prasat akumulovaná ztráta

52 %

Tolik producentů hovořilo o zavírání chovů ještě před koncem loňského roku

Stát doufal v nápravu situace mimořádnou 100milionovou injekcí.

Zdroj: ČSÚ Foto: Shutterstock

Autor: Jan Drahorád redaktor MF DNES

V Česku se chová nejmíň prasat za sto let. A bude hůř, zoufají si hospodáři

18. 5. 2022, 0:00, Zdroj: idnes.cz/ekonomika, Vydavatel: MAFRA, a.s., Autor: Jan Drahorád, Sentiment: Negativní, Téma: Potravinářská komora, Klíčová slova: Potravinářská komora České republiky, Miroslav Koberna

Zavření desítek chovů prasat se již odrazilo v oficiálních datech Českého statistického úřadu. Podle nich bylo na začátku dubna nejméně prasat za posledních sto let, odkdy se začalo s měřením. Meziročně k prvnímu dubnu klesly počty prasat o 5,6 procenta na 1,4 milionu, u prasnic se pak snížily o 10,7 procenta na zhruba 81 tisíc.

„Nejvíce prasat se chovalo v 70. až 90. letech minulého století. Pod čtyři miliony chovaných kusů stavy klesly v roce 2000, pod hranici tři milionů v roce 2005 a dvou milionů v roce 2009,“ uvedla pro MF DNES Renata Vodičková z oddělení statistiky zemědělství a lesnictví ČSÚ.

S úbytkem živočišné výroby jde ruku v ruce úbytek organických hnojiv, která zvířata produkují. Ceny minerálních hnojiv stále rostou, sektor se tak dostává do svízelné situace.

Chov se nevyplatí

Tím ale poklesy podle chovatelů nekončí. Jak řekl MF DNES ředitel Svazu chovatelů prasat Jan Stíbal, podle jeho výpočtů se ani v prvním čtvrtletí letošního roku nevyplatilo kvůli vzrůstajícím nákladům zvířata chovat. V prvním kvartále byli chovatelé ve ztrátě devět korun na kilogram prasete.

O zavírání chovů začali producenti mluvit už loni před koncem roku. Podle tehdejšího průzkumu Agrární komory ČR plánovalo zavřít své stáje pro prasata 52 procent chovatelů, 30 procent pak letos. Současný pokles podle Stíbala však ještě neodráží rozhodnutí chovatelů na konci roku, ale reakci na stoupající ceny energií už loni na podzim. Než se uzavře chov s prasnicemi, trvá to podle něho zhruba půl roku, protože chovatelé chtějí, aby se ještě narodila a prodala selata.

„Ti, co se rozhodli později, tak budou ve statistikách až v pololetním souhrnu, nebo ještě později. Ta situace v oboru je naprosto zoufalá, většina se obává, že nebude mít na krmení,“ doplnil.

Na alarmující situaci upozornil také prezident Agrární komory ČR Jan Doležal. „Chovatelé se potýkají s rostoucími vstupními náklady, které jsou v meziročním srovnání vyšší o desítky až stovky procent. Zdražují krmiva pro hospodářská zvířata, energie, pohonné hmoty a zvyšují se také mzdové náklady. Chovatelé ale mají omezené možnosti promítnout toto zdražování do cen, za které prodávají své zboží. Cenu určují především velké obchodní řetězce, které dovážejí levné a předotované zboží z jiných zemí,“ řekl MF DNES prezident komory.

Stát doufal v nápravu situace mimořádnou 100milionovou injekcí, kterou ministr zemědělství Zdeněk Nekula ohlásil v polovině března. Další peníze by pak měli producenti získat z evropské intervence, kterou plánuje ČR ztrojnásobit na celkem 810 milionů korun. V balíku těchto peněz má jít o pomoc nejenom pro chovatele prasat, ale také pro drůbežáře, chovatele mléčného skotu nebo pěstitele jablek. Jak přesně se peníze rozdělí, není zatím jasné.

Podle Stíbalových výpočtů chovatelé prasat od června předloňského roku měli akumulovanou ztrátu mezi 3,5 až 4 miliardami korun. Do budoucnosti pak hledí s velkými nejistotami, u nákladů mimo jiné kvůli rostoucí ceně krmiv a energií. Selatům se na odchovných musí hojně topit, krmivo se pak odvíjí od cen obilí.

„Když se nám zdálo drahé, tak se prodávalo za 4,5 tisíce korun tuna. Teď se prodává za devět tisíc a čert ví, jak to bude po žních,“ doplnil.

Ředitel **Potravinářské komory ČR Miroslav Koberna** doufá, že cena po žních klesne, úroda vypadá dobře nejenom v Evropě, ale také v Kanadě a v Austrálii. Ceny jsou podle něj nyní spekulativně vyšponované. Stíbal doplnil, že by tomu také rád věřil, ale že chovatelé nemůžou na základě podobných očekávání dělat rozhodnutí.

Vývoj tak jde přímo proti cílům státní zemědělské strategie, kterou vláda odsouhlasila v roce 2016 s plány směřujícími do roku 2030. Podle ní měly počty prasat chovaných v ČR stoupat, v roce 2020 jich mělo být už 1,8 milionu a v roce 2025 pak 2,1 milionu s cílem 2,4 milionu kusů v roce 2030. S úbytkem živočišné výroby jde pak také ruku v ruce úbytek organických hnojiv, která zvířata produkují. Ceny minerálních hnojiv také stále rostou, sektor se tak podle komory dostává do svízelné situace.

Autor: Jan Drahorád

Komora: Růst cen potravin mohou zpomalit kompenzace pro podniky [↗](#)

📅 16. 5. 2022, 12:50, Zdroj: infoportal.cz [↗](#), Sentiment: Pozitivní, Téma: Potravinářská komora, Klíčová slova: Potravinářská komora České republiky, Dana Večeřová

16.5.2022, Zdroj: ČTK

Komora také vítá snahu o odložení některých částí legislativy Green Dealu např. v používání hnojiv a pesticidů.

Praha 12. května

V boji proti růstu cen potravin by mohly pomoci kompenzace vysokých cen energií zemědělcům a potravinářům v rámci tzv. krizového rámce EU, který to umožňuje. Novinářům to dnes řekla prezidentka **Potravinářské komory ČR Dana Večeřová**. Komora také vítá snahu o odložení některých částí legislativy Green Dealu například v používání hnojiv a pesticidů.

Kompenzace mohou podle Večeřové stabilizovat ceny vstupů v zemědělství i výrobě potravin. Zemědělský výbor Sněmovny přijal minulý týden usnesení, ve kterém žádá ministra zemědělství Zdeňka Nekulu (KDU-ČSL), aby na jednání vlády návrh ...

Přístup ZDARMA k tomuto dokumentu mají pouze registrovaní uživatelé portálu Firma profi.

Autor: Verlag Dashöfer

Potravinářská komora ČR podporuje snahy o odložení některých opatření Green dealu! [🔗](#)

📅 16. 5. 2022, 12:17, Zdroj: tojesenzace.cz [🔗](#), Sentiment: Negativní, Téma: Potravinářská komora, Klíčová slova: Potravinářská komora České republiky, foodnet cz, Miroslav Koberna, Dana Večeřová

Potravinářská komora ČR podporuje snahy o odložení některých opatření Green dealu!

„Zajištění dostatečného množství cenově dostupných potravin je jeden z hlavních cílů, které Evropská unie nyní sleduje. Kromě pomoci Ukrajině s vývozem dochází k odkladu některé legislativy vyplývající z Green Dealu, která může mít negativní dopad na produkci potravin,“ , řekla na tiskové konferenci **Potravinářské komory** poslankyně Evropského parlamentu Veronika Vrecionová za ODS. Situace ve světě je v tuto chvíli velmi nejistá. Očekáváme, že dojde i k jistému přehodnocení všech nastavených cílů. Předpokládané dopady mohou být pro některé regiony velmi vyčerpávající, doplňuje **Dana Večeřová**, prezidentka **Potravinářské komory ČR**.

Některé otázky nejsou vůbec dotažené, například spotřeba pesticidů se má snížit o polovinu, není však jisté, jak tato povinnost bude rozložena mezi jednotlivé státy, mezi kterými jsou v této oblasti velké rozdíly. Česká republika má spotřebu 1,8 kg pesticidů na hektar, Belgie 8 kg. Pokud se Belgie dostane na polovinu svého množství stále to bude 2x více než je současná spotřeba v Česku.

Je potřeba nastavené cíle lépe promyslet, více diskutovat a pravidla měnit chytře. **Potravinářská komora ČR** dlouhodobě upozorňuje na to, že stále chybí reálný plán, jak jednotlivé cíle splnit, stále zaznívají pouze jednoduché proklamace. Velmi důležité je také vědět, kolik bude celý proces stát?

Ukázalo se, že například nastavená energetická politika, kdy jsme závislí pouze na ruském plynu je velmi problematická. Budeme muset šetřit, šetřit energiemi, vodou, pohonnými hmotami, spotřebovávat méně. Jedná se ale o dobrou výchozí pozici v otázce zamezení plýtvání potravinami. V EU ročně ztratíme či vyhodíme potraviny v hodnotě neuvěřitelných 149 miliard eur. To je třikrát více než rozpočet České republiky na jeden rok.

Evropa jako taková je potravinově soběstačná. Evropský jednotný trh umožňuje jednotlivým státům produkovat takové suroviny a výrobky, které nejlépe vyhovují klimatickým a dalším podmínkám v konkrétním regionu. Ostatní si mohou jednotlivé státy dovážet. „Problém nastává v situaci, kdy se v konkrétním státě komodita stane nedostatkovou. V tomto případě státy přestanou vyvážet a výrobky pak na trhu chybí“, vysvětluje **Miroslav Koberna**. Zastavení mezinárodního obchodu není pravděpodobné, ale vyloučit ho nelze. Máme tedy nějaký plán B?

Proto je dobré podporovat takové zemědělství a potravinářství, které v případě krize, zajistí pro své obyvatele základní skupinu výrobků tak, aby byly základní potraviny kvalitní a dostupné. Pokud pak na čas vypadnou některé komodity, bude plynulé zásobování zajištěno.

“Místo diskuzí o nereálné soběstačnosti České republiky v produkci potravin mluvmе o její potravinové bezpečnosti, tzn. produkci základních potravin pro užití obyvatelstva v případě vážné krize. Snahy o plnou soběstačnost nedávají ekonomický smysl a znamenaly by neefektivní využití půdy, a tedy celkově nižší produkci potravin na úrovni EU,“ dodala Vrecionová.

Česko je soběstačné v obilí, cukru, hovězím masu a mléce. Nejméně produkujeme ovoce a zeleninu. Stoprocentní soběstačnost není žádoucí, znamenalo by to jistě vyšší ceny a omezený výběr. Česká republika by jistě byla schopna vyprodukovat většinu běžných potravin, ale za jakou cenu? V České republice, resp. v Evropě žádný hladomor nehrozí, může docházet k částečným výpadkům dodávek jednotlivých výrobků, ale je pravděpodobné, že současné krize energetická nebo v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině bude mít dopad na dostupnost potravin jinde ve světě.

Když se ale podíváme na soběstačnost v mléce, v roce 2020 se pohybovala na hranici 117 %. Produkce mléka je dotována, zemědělcům jsou vypláceny příplatky z národních zdrojů. Bohužel, téměř 30 % takto podporovaného mléka se jako surovina vyváží do zahraničí a zpět se na náš trh vrací ve formě zpracovaných výrobků, takže přidaná hodnota zpracování zůstává za hranicemi. „Otázkou tedy je, zda podporu produkce z národních zdrojů nezacílil pouze na surovinu, která je zpracována v České republice a nikoliv vyvážena. Domácí zpracování surovin v tuzemsku by nepochybně výrazně pomohlo zvýšení žádané soběstačnosti a snížení závislosti na dovozech“, dodala prezidentka **Potravinářské komory ČR Dana Večeřová**.

Ať již hovoříme o potravinové soběstačnosti, potravinové bezpečnosti či snížení závislosti na dovozech, cílem musí být kvalitní a cenově dostupné potraviny. Podporujeme lokálnost, vyhýbejme se vysoce zpracovaným produktům a velmi levným nekvalitním dovozům ze zahraničí. Posilujeme soběstačnost u všech možných komodit, ne ve smyslu soběstačnosti v jednotlivých položkách, ale ve smyslu zajištění potravin pro obyvatele v době krize. Podporujeme nejvíce ohrožené komodity a obory formou dotací. Nesnižujeme produkci tak, aby docházelo k dalšímu zdražování potravin. Potraviny musí být strategickou surovinou, chraňme svůj trh s potravinami. Nezapomínejme na nové technologie a inovace, které zlevňují zemědělskou i potravinářskou výrobu.

Zdroj: www.foodnet.cz , foto: archiv

Autor: Red || Red

Zdražování v Česku: Kolik peněz navíc potřebuje typická rodina? [🔗](#)

📅 16. 5. 2022, 11:51, Zdroj: [blesk.cz](#) [🔗](#), Vydavatel: CZECH NEWS CENTER a.s., Autor: Vera Renovica, Jiří Marek, Sentiment: Negativní, Téma: Potravinářská komora, Klíčová slova: Dana Večeřová

Premium

Autor: Vera Renovica -

16. 5. 2022

•

11:51

Před volbami to byla Babišova dražota, teď je podle opozice spíš Fialova. Ale zatímco politici v kampaních hledají viníka, typická česká rodina marně hledá na dně peněženky, za co nakoupí. Seznamte se s Petrou (40) a Janem (43) Bezmocnými.

Jde o Bleskem „namodelovanou“ rodinu, na které chceme ukázat zhoršující se finanční situaci lidí v Česku. Ona je prodavačka, on je kantor na základní škole, dohromady vydělají měsíčně 47 tisíc čistého.

Bydlí v Táboře, mají dvě děti školou povinné, platí účty, starají se o domek, zahradu, umí se uskromnit, ale žijí spokojeně. Jenže jim letos skončila fixace na energie i na hypotéku, do toho zdražilo vše od pohonných hmot po potraviny a najednou za stejný životní standard dají navíc skoro 13 tisíc měsíčně. A nic s tím neudělají!

Bezmocným mezitím inflace „požrala“ část úspor a zároveň vědí, že je před příští zimou a velice nejistou topnou sezonou nemohou utratit. Rozhodli se proto, že děti na vytouženou dovolenou nevezmou a odloží i všechny další výdaje.

Je to realita

Ano, naše rodinka je fiktivní. Vznikla však v redakci Blesku na základě nejaktuálnějších statistik a prognóz. V projektu Blesku s příznačným názvem Nebezpečně drahé Česko jsme se rozhodli vztít problémy obyčejných lidí a konfrontovat s nimi odborníky i politiky.

Každý den ode dneška až do pátku si u nás budete moci přečíst, jak by dle těch nejpovolanějších měla (či neměla?) celou situaci řešit vláda Petra Fialy (57, ODS), jakou pomoc by preferovali obyčejní Češi a jak prudké zdražování řeší v okolních státech. Nakonec se zjištěními „skočíme“ také za ministry financí, průmyslu a práce, a ti nám, a hlavně našim čtenářům řeknou, jak je hodlají vyvést z krize.

Modelová rodina podle Blesku

Jan Bezmocný (43), učitel, vydělává 25 tisíc čistého měsíčně

Petra Bezmocná (40), prodavačka, vydělává 22 tisíc čistého měsíčně

Míša Bezmocná (12), chodí do školy

Tomáš Bezmocný (14), chodí do školy

Bydlí v Táboře v řadovém rodinném domku, na který jim přispěla rodina a na který doplácí hypotéku.

1. Potraviny a nealko nápoje

Původní měsíční náklady: 8300 Kč

Nové měsíční náklady: 10 790 Kč

Rozdíl: +2490 Kč měsíčně

Komentář: Nejvíce už si lidé v obchodech všímají rostoucí ceny pečiva, protože úrodné lány Ukrajiny jsou teď pod palbou. Zdražují ale také mléčné výrobky, ovoce i zelenina a dle šéfky **Potravinářské komory Dany Večeřové** zdražily skoro všechny vstupní náklady, hlavně energie. V dohledné době tak oproti loňsku budeme za potraviny platit obecně o 30 procent víc.

2. Elektřina

Původní zálohy: 900 Kč

Nové zálohy: 2139 Kč

Rozdíl: +1239 Kč měsíčně

Komentář: Rodina používá elektřinu jen na svícení a spotřebiče ve svém rodinném domku. Spotřebu mají asi 2300 kWh za rok. Skončila jim ale letos fixace, a tak teď platí víc než dvojnásobek.

3. Plyn

Původní zálohy: 2061 Kč

Nové zálohy: 5001 Kč

Rozdíl: +2940 Kč měsíčně

Komentář: Rodina plynem vaří, ohřívá vodu i topí a taktéž jim skončila fixace. Budou nově platit zase víc než dvojnásobek.

4. Hypotéka

Původní úrok 2 %, původní splátka: 11 089 Kč

Nový úrok 5,5 %, nová splátka: 16 455 Kč

Rozdíl: +5366 Kč měsíčně

Komentář: Manželé si vzali před třemi lety hypotéku na 3 miliony korun na domek, splácet ji mají 30 let. Právě letos jim ale skončila fixace a i vzhledem ke zvednuté základní úrokové sazbě ze strany ČNB dostali na další tři roky o dost horší výši splátky.

5. Benzin

Původní měsíční náklady: 2000 Kč

Nové měsíční náklady: cca 2700 Kč

Rozdíl: +700 Kč měsíčně

Komentář: Tahle rodina má dva vozy, nepracují moc daleko od bydliště a nejvíce spotřebují, když vezou děti do školy a na kroužky, případně na výlety. Vzhledem k raketovému růstu cen benzínu ale třeba v březnu utratili několik stovek navíc.

6. Další výdaje

Leasing: 1500 Kč měsíčně

Voda: 900 Kč měsíčně

Kroužky pro děti: 2000 Kč měsíčně

Zábava: 3000 Kč měsíčně

Drogerie: 1200 Kč měsíčně

Komentář: Tyhle výdaje naše rodina má, mít bude, ale jelikož nejde o naprosto nezbytné věci, vejde se do svého limitu. Jednoduše to, o kolik jí zdraží drogerie, vykompenzuje tím, že si koupí lacinější značku, anebo jednou nevyrazí do kina. A vzhledem k bydlišti mají štěstí, že je mine výrazný růst cen vody.

7. Úspory? Minus 10 tisíc

Inflace je žrout peněz. A své o tom vědí i Bezmocní. Za všech okolností si dávali pozor, aby jim na účtu leželo těžce uspořených 80 tisíc. Jenže... podle Českého statistického úřadu byla v dubnu meziroční inflace 14,2 procenta. A když si to Honza zadal do specializované kalkulačky na internetu, zjistil, že hodnota jejich úspor reálně poklesla o takřka 10 tisíc.

Dovča? Minulost!

Bezmocní svým dětem slibovali alespoň desetidenní dovolenou v české přírodě – to je u čtyřčlenné rodiny se vším všudy zhruba 15 tisíc. Už nyní vědí, že právě tohle je první věc, o niž se budou muset ošidit. Bojí se totiž sáhnout na úspory.

8. Celková bilance

Fixní měsíční náklady 2021: 32 950 Kč

Fixní měsíční náklady 2022: 45 685 Kč

Měsíční náklady jim vzrostou o 12 735 Kč, což je 39 %!

Na úspory či mimořádné výdaje tak naší rodině zůstane jen 1315 korun měsíčně.

Video Blesk Podcast: Potraviny zadarmo a luxusní oblečení. Uprchlické fámy se nejdříve šířily o Romech. - Jiří Marek

Video se připravuje ...

Autor: Vera Renovica, Jiří Marek

Haló, tady Impulsovi [📄](#)

📅 16. 5. 2022, 5:00, Zdroj: **Rádio Impuls**, Stanice: **České stanice**, Vydavatel: **LONDA spol. s r. o.**, Téma: **Potravinářská komora**, Klíčová slova: **Dana Večeřová**

[strojový přepis] ... souvislosti s válkou na Ukrajině se podle prezidentky Potravinářské komory **Dany Večeřové** posunuly například některé cíle tzv. zelené dohody. Některé ty opatření z toho Green Dealu, který měly vlastně s extenzivní tu výrobu jako větší podíl ekologického zemědělství, snížení používání pesticidů a hnojiv, tak ty jsou nějakým způsobem posunuty. Europoslankyně Veronika...

Seznamte se s rodinou BEZMOC ÝCH!

📅 16. 5. 2022, Zdroj: **Blesk - Severní Čechy**, Strany: 2, 3, Vydavatel: **CZECH NEWS CENTER a.s.**, Autor: Vera

Renovica, Sentiment: **Negativní**, Téma: **Potravinářská komora**, Klíčová slova: **Dana Večeřová**, Další zdroje: **Blesk - Brno, Blesk - Jižní Morava, Blesk - Praha, Blesk - Severní Morava, Blesk - Střední Čechy, Blesk - Východní Čechy, Blesk - Západní Čechy, Blesk - Čechy**

Rubrika: POLITIKA

Geny strmě rostou A bude hůř Jak k tomu přijdou obyčejní lidé?

PRAHA – Před volbami to byla Babišova drahota, teď je podle opozice spíš Fialova. Ale zatímco politici v kampaních hledají viníka, typická česká rodina marně hledá na dně peněženky, za co nakoupí. Seznamte se s Petrou (40) a Janem (43) Bezmocnými.

Jde o Bleskem »namodelovanou« rodinu, na které chceme ukázat zhoršující se finanční situaci lidí v Česku. Ona je prodavačka, on je kantor na základní škole, dohromady vydělají měsíčně 47 tisíc čistého. Bydlí v Táboře, mají dvě děti školou povinné, platí účty, starají se o domek, zahradu, umí se uskromnit, ale žijí spokojeně. Jenže jim letos skončila fixace na energie i na hypotéku, do toho zdražilo vše od pohonných hmot po potraviny a najednou za stejný životní standard dají navíc skoro 13 tisíc měsíčně. A nic s tím neudělají! Bezmocným mezitím inflace »požrala« část úspor a zároveň vědí, že je před příští zimou a velice nejistou topnou sezonou nemohou utratit. Rozhodli se proto, že děti na vytouženou dovolenou nevezmou a odloží i všechny další výdaje.

Je to realita

Ano, naše rodinka je fiktivní. Vznikla však v redakci Blesku na základě nejaktuálnějších statistik a prognóz. Nereálná ani trochu není (viz rozhovor Chudoba ohrožuje třetinu domácností). V projektu Blesku s příznačným názvem Nebezpečně drahé Česko jsme se rozhodli vzít problémy obyčejných lidí a konfrontovat s nimi odborníky i politiky. Každý den ode dneška až do pátku si u nás budete moci přečíst, jak by dle těch nejpovolanějších měla (či neměla?) celou situaci řešit vláda Petra Fialy (57, ODS), jakou pomoc by preferovali obyčejní Češi a jak prudké zdražování řeší v okolních státech. Nakonec se zjištěními »skočíme« také za ministry financí, průmyslu a práce, a ti nám, a hlavně našim čtenářům řeknou, jak je hodlají vyvést z

Míša Bezmocná (12),

chodí do školy

Jan Bezmocný (43),

učitel, vydělává 25 tisíc čistého měsíčně

Petra Bezmocná (40),

prodavačka, vydělává 22 tisíc čistého měsíčně

Tomáš Bezmocný (14),

chodí do školy

Bydlí v Táboře v řadovém rodinném domku, na který jim přispěla rodina a na který doplácí hypotéku.

Benzin

Původní měsíční náklady: 2000 Kč měsíční náklady: cca 2700 Kč NovéRozdíl: +700 Kč měsíčně

Komentář: Tahle rodina má dva vozy, nepracují moc daleko od bydliště a nejvíce spotřebují, když vezou děti do školy a na kroužky, případně na výlety. Vzhledem k raketovému růstu cen benzínu ale třeba v březnu utratili několik stovek navíc.

Hypotéka

Původní úrok 2 %, původní splátka: 11 089 Kč Nový úrok 5,5 %, nová splátka: 16 455 Kč Rozdíl: +5366 Kč měsíčně

Komentář: Manželé si vzali před třemi lety hypotéku na 3 miliony korun na domek, splácet ji mají 30 let. Právě letos jim ale skončila fixace a i vzhledem ke zvednuté základní úrokové sazbě ze strany ČNB dostali na další tři roky o dost horší výši splátky.

Další výdaje

Leasing: 1500 Kč měsíčně Voda: 900 Kč měsíčně Kroužky pro děti: 2000 Kč měsíčně Zábava: 3000 Kč měsíčně Drogerie: 1200 Kč měsíčně

Komentář: Tyhle výdaje naše rodina má, mít bude, ale jelikož nejde o naprosto nezbytné věci, vejde se do svého limitu. Jednoduše to, o kolik jí zdraží drogerie, vykompenzuje tím, že si koupí lacinější značku, anebo jednou nevyrazí do kina. A vzhledem k bydlišti mají štěstí, že je mine výrazný růst cen vody.

Potraviny a nealko nápoje

Původní měsíční náklady: 8300 Kč Nové měsíční náklady: 10 790 Kč Rozdíl: +2490 Kč měsíčně

Komentář: Nejvíce už si lidé v obchodech všímají rostoucí ceny pečiva, protože úrodné lány Ukrajiny jsou teď pod palbou. Zdražují ale také mléčné výrobky, ovoce i zelenina a dle šéfy **Potravinářské komory Dany Večeřové** zdražily skoro všechny vstupní náklady, hlavně energie. V dohledné době tak oproti loňsku budeme za potraviny platit obecně o 30 procent víc.

Elektřina

Původní zálohy: 900 Kč Nové zálohy: 2139 Kč Rozdíl: +1239 Kč měsíčně

Komentář: Rodina používá elektřinu jen na svícení a spotřebiče ve svém rodinném domku. Spotřebu mají asi 2300 kWh za rok.

Skončila jim ale letos fixace, a tak teď platí víc než dvojnásobek.

Plyn

Původní zálohy: 2061 Kč Nové zálohy: 5001 Kč Rozdíl: +2940 Kč měsíčně

Komentář: Rodina plynem vaří, ohřívá vodu i topí a taktéž jim skončila fixace. Budou nově platit zase víc než dvojnásobek.

Fixní měsíční náklady 2021: 32 950 Kč Fixní měsíční náklady 2022: 45 685 Kč

MĚSÍČNÍ NÁKLADY JIM VZROSTOU O 12 735 Kč, COŽ JE 39 %!

Na úspory či mimořádné výdaje tak naši rodině zůstane jen 1315 korun měsíčně.

40 135

Tolik korun hrubého činí aktuální průměrná mzda v ČR. Medián, což je zjednodušeně řečeno nejčastější mzda, pak činí 34 360 Kč měsíčně hrubého.

Úspory? MINUS 10 TISÍC!

Inflace je žrout peněz. A své o tom vědí i Bezmocní. Za všech okolností si dávají pozor, aby jim na účtu leželo těžce uspořených 80 tisíc. Jenže... podle Českého statistického úřadu byla v dubnu meziroční inflace 14,2 procenta. A když si to Honza zadal do specializované kalkulačky na internetu, zjistil, že hodnota jejich úspor reálně poklesla o takřka 10 tisíc.

Dovča? Minulost!

Bezmocní svým dětem slibovali alespoň desetidenní dovolenou v české přírodě – to je u čtyřčlenné rodiny se vším všudy zhruba 15 tisíc. Už nyní vědí, že právě tohle je první věc, o níž se budou muset ošidit. Bojí se totiž sáhnout na úspory.

Deštník proti chudobě

Vláda Petra Fialy (57, ODS) minulý týden prezentovala nový web destnikprotichudobe.cz. Je to rozcestník, kde se i vy můžete dozvědět, jestli se vás náhodou netýká nějaká sociální dávka. V Česku je totiž spousta lidí, kteří na nějakou pomoc i dosáhnou, ale netuší to. „Je mnoho věcí, které jsme udělali, a jsme samozřejmě připraveni a budeme přijímat další konkrétní a cílené kroky, které lidem pomohou. Je nám jasné, že těch opatření je opravdu celá řada a nemusí být pro všechny úplně přehledná,“ vysvětlil Fiala, proč spouští web.

Premiér nechal vytvořit rozcestník pomoci.

Kamila Fialová, ekonomka, Sociologický ústav AV ČR

Chudoba ohrožuje třetinu domácností ...a nejh udších přibývá

Jak se současná ekonomická situace dotkne či dotýká nízkopříjmových rodin?

„Lidé s nejnižšími příjmy vynakládají největší část svého rodinného rozpočtu na nezbytné výdaje, jako jsou jídlo a bydlení, a proto je pro ně šetření na těchto základních potřebách velice obtížné, navíc často nemají dostatečné finanční rezervy, proto jsou současným rychlým

růstem cen zasažení nejvíce a jejich životní standard je ovlivněn naprosto zásadně. Středně příjmové rodiny jsou zasaženy také, ale v jejich případě je prostor pro omezení zbytných výdajů mnohem větší a mohou čerpat z úspor.“

Kolik výrazně zasažených domácností je?

„Odhadnout počet je těžké, nicméně podle dat z nového výzkumného projektu Českého rozhlasu a agentury PAQ Research Česko 2022: Život k nezaplacení bylo v Česku v dubnu tohoto roku asi 32 % domácností, které měly čistý měsíční příjem nižší než medián (prostřední hodnota mezd, v současnosti kolem 34 tisíc korun hrubého – pozn. red.) a zároveň měly úspory maximálně na měsíc. Tyto domácnosti lze považovat za ty nejvíce ohrožené. Zatím zde k dramatickému růstu jejich počtu nedošlo.“

A ty doopravdy chudé domácnosti?

„Podle již zmíněného výzkumu došlo k výraznějšímu růstu podílu těch nejchudších domácností, domácností s čistým měsíčním příjmem pod hranicí příjmové chudoby z roku 2019 (příjmová chudoba u rodiny se dvěma dětmi se počítá od příjmu cca 25 tisíc měsíčně – pozn. red.). Jejich podíl se zvýšil z 9–10 %, na kterých se nacházel v druhé polovině předchozího roku, na 16 % v dubnu tohoto roku. Tyto údaje jsou však spíše odhadem skutečného dopadu rostoucích cen na chudobu ve společnosti, přesnější data zatím k dispozici nemáme.“

Je úkolem státu těmto lidem nyní pomoci, a ideálně jak? Anebo je v pořádku rétorika, že se musí zaměřit jen na ty úplně nejslabší a ti ostatní musí akceptovat nynější realitu a přizpůsobit se?

„Růst cen zasahuje různou měrou všechny domácnosti. Roste počet domácností, pro které dramatický růst nákladů na jídlo a bydlení znamená existenční ohrožení. Na druhé straně stojí domácnosti, které jsou zatím zasaženy jen mírně, musí šetřit, ale jsou schopny si poradit samy, například omezit zbytné či luxusní výdaje a čerpat z úspor. Je čistě politickým rozhodnutím, zda chce vláda pomáhat jen těm nejpotřebnějším, nebo i těm domácnostem, které tuto pomoc zatím úplně nepotřebují. Vzhledem k tomu, že již nyní je státní rozpočet v obrovském deficitu a míra růstu zadlužení Česka loni byla nejvyšší v celé Evropské unii, si myslím, že by se vláda měla snažit další růst výdajů a zadlužení spíše omezovat, protože jsou to zdroje, které zaplatí budoucí generace.“

Často se mluví o destrukci střední třídy. Hrozí doopravdy, a jak může vypadat?

„Středně příjmové domácnosti jsou současným nepříznivým ekonomickým vývojem zasaženy také, byť tento dopad nemusí mít podobu existenčního ohrožení. Vedle růstu cen a nákladů na bydlení a potraviny dochází také k poklesu hodnoty úspor, velké dopady můžeme čekat i ve schopnosti lidí platit nájem a splácet půjčky a hypotéky. Střední třída, na rozdíl od nejnižších příjmových skupin obyvatel, do velké míry těžila z posledních daňových změn v roce 2021 v souvislosti se zrušením superhrubé mzdy, dá se tedy říci, že jí prudká inflace nyní odkrojuje to, o co si polepšila minulý rok. Je ale pravděpodobné, že se mnoho domácností, které se doposud mohly svými příjmy řadit do střední třídy, v důsledku současného vývoje propadne do příjmové chudoby. Stát by měl nastavit podmínky pro to, aby se lidé v případě existenčních problémů mohli spolehnout na jeho pomoc, jinak může být ohrožena soudržnost společnosti a hrozí její politická polarizace.“

Zítře čtěte 2. díl: Jak se starají jiné státy a proč jsou Češi otloukáni

Autor: Text: Vera Renovica Foto: Profimedia.cz, archiv Blesku